

СУЧАСНИЙ СТАН ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ

© Сяська Л.В., Скоропад І.С., 2015

Іноземні інвестиції мають суттєвий вплив на економіку країни як на макрорівні так і на мікрорівні. Залучення капіталу іноземних інвесторів слугує поштовхом активізації інвестиційного процесу, впровадженню нових технологій, запозичення зарубіжного досвіду, розвитку малого і середнього бізнесу, зростанню інвестиційного потенціалу територій. На даний час українське суспільство та національна економіка знаходиться в кризовому становищі, тому роль іноземного інвестування з кожним днем зростає. Проте досить важливим процесом є не тільки отримання іноземного капіталу від інвесторів, а й вміння ефективно управляти ним. Інвестиційна діяльність України сьогодні неефективна. Це пояснюється тим, що фінансові інститути як джерела інвестицій в повному обсязі не виконують свої функції, а фондовий ринок занадто спекулятивний, банки не ризикують або не можуть видавати великі кредити, недосконалість законодавчої бази відлякує багатьох іноземних інвесторів. [1, с.58].

Основним призначення іноземних інвестицій є прискорення економічного розвитку держави загалом і слаборозвинених регіонів зокрема, за рахунок збільшення обсягів виробництва, наповнення бюджету, зростання експорту і зменшення об'ємів імпортованої продукції [2, с. 294].

Згідно даних Державного комітету статистики України інвестиції з країн ЄС протягом 2010 – 2013 років зростали (табл.1).

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції з країн ЄС в економіці України протягом 2010-2013рр [3]
(без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя)

	Обсяги прямих інвестицій (млн.дол. США)				
	01.01.2010	01.01.2011	01.01.2012	01.01.2013	31.12.2013
Усього з країн ЄС	31 214,4	34 929,1	39 588,8	42 632,4	43 398,7
Австрія	2 593,2	2 717,4	3 226,9	3 386,3	3 178,1
Бельгія	63,2	63,8	84,2	72,2	73,6
Болгарія	18,2	18,7	23,0	23,9	22,9
Велика Британія	2 234,1	2 229,9	2 536,4	2 496,9	2 646,5
Греція	330,6	327,5	464,3	462,6	334,4
Данія	186,0	196,6	199,5	197,2	174,0
Естонія	137,3	126,7	162,4	172,5	182,7
Ірландія	139,3	138,0	156,4	167,7	70,1
Іспанія	70,5	63,4	72,6	70,7	68,2
Італія	979,8	978,3	974,8	1 027,3	1 267,5
Кіпр	8 847,9	9 866,0	13 002,3	17 121,7	18 500,3
Латвія	86,8	81,4	71,1	79,2	86,0
Литва	80,4	81,8	81,0	342,9	353,1
Люксембург	263,0	435,4	488,9	559,5	672,6
Мальта	22,2	29,9	37,1	41,8	42,7
Нідерланди	3 934,0	4 658,7	4 873,4	5 179,9	5 438,5
Німеччина	6 498,6	6 977,3	7 338,2	5 983,0	6 153,4
Польща	866,7	932,7	854,0	916,9	845,3
Португалія	11,4	12,6	23,2	15,6	15,8
Румунія	18,5	22,1	21,9	24,4	25,0
Словаччина	64,2	62,1	71,1	70,4	103,0
Словенія	28,9	28,5	31,7	33,1	36,4
Угорщина	708,6	697,6	678,5	684,3	687,2
Фінляндія	59,4	58,0	67,5	100,4	118,2
Франція	1 617,5	2 341,8	2 229,5	1 730,7	1 789,2
Хорватія	-	-	-	2,7	2,7
Чехія	78,5	72,3	75,5	80,0	79,8
Швеція	1 275,8	1 710,5	1 743,5	1 588,8	431,9
Усього в Україні	39 175,7	43 836,8	48 991,4	53 679,3	56 356,8

Найбільшу частку іноземного капіталу складає інвестування з європейських країн, а саме близько 80% усіх прямих іноземних інвестицій. Із країн СНД було залучено понад 8%. Зросли розміри інвестування з Кіпру, Австрії, Віргінських островів при зменшенні частки таких розвинутих країн, як США, Німеччина, Франція. Найпривабливішим сектором іноземних інвесторів став фінансовий, так як обсяги його інвестування становили близько 16,3 млрд дол. Це можна пояснити зростанням інтересу до банківського та страхового ринків. Також протягом 2010-2013 років об'єктом інвестування став промисловий центр – 30,9% від загального обсягу прямих іноземних інвестицій [4, с. 46].

Що ж до 2014 року, то обсяги прямих іноземних інвестицій значно скоротились, що в загальному значно позначилось на національній економіці (табл. 2)

Табляця2

Прямі іноземні інвестиції з країн ЄС в економіці України протягом 2014р [3]

(без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя)

	Обсяги прямих інвестицій на	
	01.01.2014	31.12.2014
Кіпр	19000	13700
Німеччина	6200	5700
Нідерланди	5500	5100
Австрія	3200	2500
Велика Британія	2800	2100
Франція	1700	1600
Італія	1200	100
Польща	800	800
Угорщина	700	600
Люксембург	600	400
Інші країни ЄС	2200	2100
Всього з країн ЄС	43900	25600
Всього в Україні	57100	45900

Згідно даних платіжного балансу, за січень-серпень 2014 року дефіцит прямих іноземних інвестицій складав 594 млн. дол. США, це означає, що обсяг прямих інвестицій з України перевищив обсяг вкладених інвестицій в Україну. Якщо порівнювати з аналогічним періодом попереднього року, то період січень-серпень 2013 року був профіцитним, обсяг ввезених на територію України прямих іноземних інвестицій перевищив обсяг вивезених на 3 млрд. дол. США. Іноземні портфельні інвестиції також характеризуються негативною динамікою, протягом січня-серпня 2014 року дефіцит даного рахунку складав 365 млн. дол. США, тоді як за аналогічний період минулого року спостерігався профіцит у розмірі 1,9 млрд. дол. США.

Причини такого стану ринку стосовно інвестиційної привабливості є різними, проте головна з них це війна на Сході та відсутність відповідних реформ. На інвестиційний клімат значний вплив має проблема з корупцією в нашій країні, тому уряд повинен активізувати боротьбу в цьому напрямку. Зокрема, нова стратегія реформ «Стратегія-2020», відповідно до прогнозів Адміністрації Президента, забезпечить чисті надходження прямих іноземних інвестицій в Україну в обсязі 40 млрд. доларів у 2015-2020 роках. Але, з огляду на економічну ситуацію, яка склалася на даний момент, ці прогнози виглядають надто оптимістичними [5].

1. Коваль Л.І. *Інвестиції – роль і значущість для України // Економіка, фінанси і право. – 2010. - №3. – С.56-59.*

2. Яблонська А.В. *Значення міжнародних інвестицій в економічних процесах // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.12. – С. 292-299*

3. *Сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу : ukrstat.gov.ua/*

4. Шовкун І.А. *Фінансовий потенціал технологічного відтворення у переробній промисловості в регіонах України / І.А. Шовкун // Економіка України : науковий журнал. – 2013. – №2. – С. 45-51.*

5. *Аналітичному вісник Міжнародного центру перспективних досліджень (МЦПД) «Inside Ukraine» pp [Електронний ресурс]. – Режим доступу: icps.com.ua/publications/periodic/inside_ukraine/11824.html*